

0:00:00.000,0:00:02.440

Filologia polska dała mi zaplecze,

0:00:02.480,0:00:04.806

czyli można powiedzieć intelektualnie

0:00:04.806,0:00:06.020

pewien ogląd świata,

0:00:06.020,0:00:07.440

kultury i to,

0:00:07.580,0:00:11.200

to zaplecze wydaje mi się bardzo interesujące,

0:00:11.200,0:00:13.584

ponieważ ono mi nie przeszkodziło

0:00:13.584,0:00:15.280

w innego rodzaju karierze,

0:00:15.300,0:00:18.060

a wręcz przeciwnie, było dużą pomocą.

0:00:18.060,0:00:20.060

[Muzyka]

0:00:22.410,0:00:24.374

Zapraszamy do wysłuchania odcinków

0:00:24.374,0:00:27.080

nowej serii podcastu "Spotkania Biuletynu"

0:00:27.080,0:00:29.650

zatytułowanej "Polonistyka zaangażowana".

0:00:31.430,0:00:34.290

Polonistyka nie jest bezradnym przyglądaniem się światu.

0:00:35.270,0:00:36.830

Daje narzędzia,

0:00:36.830,0:00:38.110

by się w nim odnaleźć,

0:00:38.110,0:00:39.890

pomóc go zrozumieć,

0:00:40.050,0:00:43.390

zapobiec wykluczeniu i osamotnieniu.

0:00:45.010,0:00:47.070

Taka jest polonistyka,

0:00:47.070,0:00:49.250

którą chcemy pokazać poprzez nasz projekt.

0:00:51.520,0:00:52.880

Polonistyka zaangażowana.

0:00:52.880,0:00:54.880

[Muzyka]

0:01:03.700,0:01:04.640

[Karolina Malinowska:] Dzień dobry,

0:01:04.760,0:01:06.400

nazywam się Karolina Malinowska,

0:01:06.400,0:01:09.740

jestem psycholożką i badaczką i w ramach projektu,

0:01:09.740,0:01:11.693

w którym zajmujemy się wyzwaniami

0:01:11.693,0:01:13.380

stojącymi przed polonistyką,

0:01:13.500,0:01:15.440

rozmawiam z różnymi osobami.

0:01:20.560,0:01:21.780

Jest również moją mamą.

0:01:22.460,0:01:23.260

Mamo,

0:01:23.280,0:01:24.120

opowiedz proszę,

0:01:24.320,0:01:25.200

jak to się stało,

0:01:25.280,0:01:27.600

że zaczęłaś studiować filologię polską?

0:01:28.620,0:01:29.120

[Barbara Smoczyńska:] W liceum ogólnokształcącym brałam udział

0:01:29.120,0:01:32.458

w olimpiadzie polonistycznej

0:01:32.458,0:01:37.018

i właściwie naturalnym wyborem stała się filologia polska

0:01:37.018,0:01:39.180

jako kierunek studiów,

0:01:39.180,0:01:40.480

czyli można powiedzieć,

0:01:40.560,0:01:42.671

że znalazłam się na polonistyce

0:01:42.671,0:01:44.480

przez polonistkę szkolną,

0:01:44.580,0:01:46.060

zresztą znakomitą.

0:01:46.940,0:01:47.440

Na polonistyce by studiował nas bardzo wiele osób

0:01:47.440,0:01:53.000

i szybko się okazało,

0:01:53.020,0:01:55.613

że mamy bardzo dużo takich przedmiotów

0:01:55.613,0:01:57.240
jak gramatyka historyczna,

0:01:57.260,0:01:58.460
gramatyka opisowa,

0:01:58.660,0:01:59.660
dialektologia,

0:01:59.980,0:02:03.860
starocerkiewno-słowiański i oczywiście literatura.

0:02:03.880,0:02:08.139
Na szczęście po moim drugim roku filologii polskiej

0:02:08.139,0:02:10.780
otworzono na Uniwersytecie Marii Skłodowskiej

0:02:10.780,0:02:13.020
śróddyplomową filozofię,

0:02:13.320,0:02:16.020
bowiem już przez te dwa lata filologii polskiej

0:02:16.020,0:02:16.840
zorientowałam się,

0:02:16.900,0:02:19.600
że będą to studia dość nużące,

0:02:19.680,0:02:21.940
ale miałam takie przekonanie,

0:02:21.980,0:02:22.960
że jak się coś zaczyna,

0:02:22.960,0:02:23.860
to trzeba skończyć.

0:02:24.280,0:02:24.780
Zatem od trzeciego roku filologii polskiej

0:02:24.780,0:02:29.222
zaczęłam studiować również filozofię

0:02:29.222,0:02:33.520
wraz z kilkoma kolegami i koleżankami z polonistyki.

0:02:33.560,0:02:34.220
Można by powiedzieć,

0:02:34.240,0:02:37.900
że byliśmy elitą na jednych studiach i na drugich

0:02:37.900,0:02:40.540
przez to studiowanie dwóch kierunków.

0:02:40.620,0:02:42.760
Po skończeniu filologii polskiej

0:02:43.240,0:02:44.400
tak się złożyło,

0:02:44.400,0:02:49.340

że profesor pracujący na filozofii złożył kilkorgu z nas

0:02:49.340,0:02:52.205

propozycję pozostania na uczelni

0:02:52.205,0:02:55.720

i stałam się asystentką w zakładzie etyki i estetyki.

0:02:55.800,0:02:59.020

I doktorat zrobiłam z estetyki,

0:02:59.370,0:03:03.050

co było bardzo takim zgrabnym posunięciem,

0:03:03.050,0:03:04.470

ponieważ była to synteza tego,

0:03:04.550,0:03:06.990

co wyniosłam z polonistyki i z filozofii,

0:03:06.990,0:03:08.250

czyli można powiedzieć,

0:03:08.330,0:03:10.410

że zaplecze filologiczne

0:03:10.410,0:03:12.990

wraz z tym całym działem filozofii,

0:03:13.030,0:03:15.490

który się zajmuje teorią piękna,

0:03:15.490,0:03:17.530

wartościami estetycznymi i tak dalej,

0:03:17.650,0:03:19.310

że był to dobry pomysł.

0:03:19.530,0:03:21.912

I przez 42 lata pracowałam

0:03:21.912,0:03:26.170

jako nauczycielka akademicka na Uniwersytecie Marii Curie -Skłodowskiej,

0:03:26.210,0:03:27.950

ale nigdy nie byłam polonistką

0:03:28.650,0:03:29.350

w sensie dosłownym,

0:03:29.370,0:03:32.350

to znaczy nigdy nie wykonywałam zawodu polonistki,

0:03:32.410,0:03:35.570

choć skończyłam kierunek nauczycielski,

0:03:35.630,0:03:38.590

bowiem miałam takie przekonanie studiując,

0:03:38.610,0:03:40.190

że będę nauczycielką polskiego.

0:03:40.650,0:03:41.150

Stałam się jednak nauczycielką akademicką

0:03:41.150,0:03:44.730
i uczyłam bardzo różnych rzeczy,

0:03:44.850,0:03:46.670
bardzo wielu przedmiotów i filozofii,

0:03:46.670,0:03:47.290
i estetyki,

0:03:47.310,0:03:48.110
i wielu innych.

0:03:48.530,0:03:49.110
Następnie,

0:03:49.110,0:03:49.810
można powiedzieć,

0:03:49.910,0:03:51.070
dokwalifikowałam się,

0:03:51.130,0:03:53.910
ale już nie w akademickim trybie,

0:03:53.950,0:03:55.610
z psychoedukacji,

0:03:55.690,0:03:56.690
coachingu,

0:03:56.690,0:03:57.570
psychoterapii.

0:03:58.170,0:04:00.870
I zaczęłam uprawiać też drugi zawód,

0:04:00.870,0:04:02.658
mianowicie stałam się trenerką

0:04:02.658,0:04:04.910
warsztatu umiejętności psychospołecznych.

0:04:05.090,0:04:07.570
Dzisiaj jestem na emeryturze od kilku lat,

0:04:07.610,0:04:08.910
ale na szczęście aktywnej.

0:04:09.070,0:04:12.930
Nadal uczę studentów i nadal prowadzę szkolenia,

0:04:12.930,0:04:13.970
treningi oraz coaching.

0:04:14.330,0:04:14.830
[KM:] A powiedz,

0:04:14.910,0:04:18.810
czy miałaś takie poczucie w swojej karierze,

0:04:18.810,0:04:21.377
że kompetencje typowo polonistyczne

0:04:21.377,0:04:23.110
były w tej karierze istotne?

0:04:23.660,0:04:24.380
[BS:] Tak, oczywiście.

0:04:24.620,0:04:26.462
Też przez pewien czas byłam

0:04:26.462,0:04:28.900
redaktorką w wydawnictwie Daimonion.

0:04:29.040,0:04:29.540
To rzeczywiście był taki polonistyczny

0:04:29.540,0:04:32.360
kawałek w mojej karierze.

0:04:32.400,0:04:35.840
Natomiast w pracy nauczycielki akademickiej

0:04:35.840,0:04:37.760
ważne było bardzo to,

0:04:38.330,0:04:38.830
że po pierwsze zawsze miałam nawyk czytania

0:04:38.830,0:04:43.790
i uważam się za osobę czytającą,

0:04:43.790,0:04:45.790
mówiąc jestem czytająca,

0:04:45.930,0:04:48.590
co przekładało się na jakość mojej dydaktyki,

0:04:48.590,0:04:51.830
ponieważ mogłam studentom polecać różne lektury,

0:04:51.830,0:04:54.150
ale też i dawać różne przykłady z lektur.

0:04:54.150,0:04:55.505
Też w literaturze mamy

0:04:55.505,0:04:57.710
pewną diagnozę współczesnego świata.

0:04:57.710,0:05:01.370
Jest bardzo dużo informacji na ten temat

0:05:01.850,0:05:03.310
w którym kierunku świat idzie i tak dalej,

0:05:03.350,0:05:05.445
więc to można też potraktować

0:05:05.445,0:05:08.230
jako pewną refleksję filozoficzno-socjologiczną,

0:05:08.250,0:05:09.210
która jest w literaturze.

0:05:09.230,0:05:10.430

Czyli po pierwsze,

0:05:10.550,0:05:11.050

ten aspekt czytania to jest ważna rzecz

0:05:11.050,0:05:14.890

i nawyk czytania,

0:05:14.910,0:05:18.550

czyli bez czytania nie wyobrażam sobie życia.

0:05:18.870,0:05:21.590

[KM:] To by wyjaśniało liczbę książek w naszym domu.

0:05:22.090,0:05:24.690

[BS:] Tak, oraz ostatnio nawet w czytniku.

0:05:24.970,0:05:25.610

Po drugie,

0:05:25.610,0:05:26.430

myślę,

0:05:26.550,0:05:30.650

że zawsze byłam przywiązana do poprawności językowej,

0:05:30.670,0:05:33.410

do poprawnego używania języka polskiego.

0:05:33.410,0:05:35.450

W związku z tym nawet dzisiaj,

0:05:35.630,0:05:37.903

jak mam zajęcia z takich przedmiotów

0:05:37.903,0:05:39.617

jak psychologia w zarządzaniu

0:05:39.617,0:05:42.090

oraz kształtowanie kompetencji kierowniczych,

0:05:42.110,0:05:46.050

to kilka wykładów poświęcam oraz zajęć i ćwiczeń

0:05:46.050,0:05:50.170

poświęcam na ten aspekt poprawności językowej.

0:05:50.230,0:05:53.270

Robię z tego nawet jakiś moduł.

0:05:53.930,0:05:54.430

Obecnie też prowadzę szkolenia z dostępności

0:05:54.430,0:05:58.310

i z prostego języka,

0:05:58.330,0:06:00.490

ponieważ okazało się w ostatnich latach,

0:06:00.530,0:06:01.770

że język,

0:06:01.770,0:06:04.810

którym posługują się urzędnicy zwłaszcza,

0:06:04.810,0:06:05.310
nie jest językiem wystarczająco zrozumiałym

0:06:05.310,0:06:09.630
dla klientów.

0:06:09.810,0:06:10.710
[KM:] A jak myślisz,

0:06:10.710,0:06:13.090
bo my też się w projekcie zastanawiamy nad tym,

0:06:13.130,0:06:16.450
jaka jest przyszłość kierunków humanistycznych,

0:06:16.450,0:06:18.630
w tym filologii polskiej,

0:06:18.710,0:06:23.270
jak byś teraz mogła pomyśleć bardziej jako coach,

0:06:23.900,0:06:26.120
jako doradczyni kariery,

0:06:26.120,0:06:26.620
czy osoba po prostu wspierająca innych ludzi

0:06:26.620,0:06:29.140
w rozwoju,

0:06:29.200,0:06:30.900
osobistym czy zawodowym właśnie.

0:06:31.440,0:06:33.588
Jaka może być ta przyszłość

0:06:33.588,0:06:36.880
obecnie kończących studia absolwentów,

0:06:36.900,0:06:38.340
świeżych absolwentów,

0:06:38.340,0:06:39.440
powiedzmy polonistów?

0:06:39.460,0:06:41.360
Co oni mogą na rynku pracy ze sobą dalej?

0:06:41.360,0:06:43.500
[BS:] Myślę, że dobrze jest umieć pisać.

0:06:44.060,0:06:44.660
Pisać,

0:06:44.660,0:06:45.320
redagować,

0:06:45.560,0:06:46.660
wypowiadać się.

0:06:46.760,0:06:48.720
Dobrze jest być człowiekiem elokwentnym,

0:06:49.520,0:06:50.020
w związku z czym absolwenci mogą znaleźć pracę

0:06:50.020,0:06:54.200
i w reklamie,

0:06:54.200,0:06:55.520
i w dziennikarstwie,

0:06:55.520,0:06:58.980
i w różnych obszarach takich okołobiznesowych.

0:06:59.140,0:07:01.300
Aczkolwiek w moim przypadku było tak,

0:07:01.300,0:07:03.257
że cała moja kariera zawodowa

0:07:03.257,0:07:05.820
nie opierała się na filologii polskiej,

0:07:05.820,0:07:09.340
bowiem ten aspekt filozofii i psychoedukacji

0:07:09.340,0:07:12.800
jednak był tu przeważający,

0:07:12.880,0:07:16.360
ale filologia polska dała mi zaplecze.

0:07:16.920,0:07:18.312
Czyli można powiedzieć

0:07:18.312,0:07:20.500
intelektualnie pewien ogląd świata,

0:07:20.500,0:07:21.398
kultury

0:07:21.398,0:07:25.700
i to, to zaplecze wydaje mi się bardzo interesujące,

0:07:25.700,0:07:28.044
ponieważ ono mi nie przeszkodziło

0:07:28.044,0:07:29.740
w innego rodzaju karierze,

0:07:29.740,0:07:32.560
a wręcz przeciwnie, było dużą pomocą.

0:07:32.860,0:07:34.000
Niemniej jednak,

0:07:34.100,0:07:35.920
gdybym dzisiaj miała klienta,

0:07:35.920,0:07:37.980
który studiuje filologię polską,

0:07:37.980,0:07:40.500
to pewnie bym też radziła

0:07:41.050,0:07:43.130
edukację w różnych innych kierunkach,

0:07:43.150,0:07:46.210
żeby połączyć te kompetencje,

0:07:46.210,0:07:48.195
które zdobywa się na polonistyce

0:07:48.195,0:07:49.790
z jakimiś jeszcze innymi,

0:07:50.250,0:07:51.750
bowiem myślę,

0:07:51.830,0:07:55.150
że same kompetencje polonistyczne nie są rynkowe.

0:07:55.310,0:07:56.150
[KM:] Dlaczego nie są?

0:07:56.510,0:07:59.870
[BS:] No bo właściwie taki pierwszy pomysł

0:07:59.870,0:08:02.930
to jest nauczanie języka polskiego w szkołach.

0:08:03.950,0:08:07.690
Jeśli ktoś ma duszę pedagogiczną,

0:08:08.170,0:08:09.350
to w porządku.

0:08:09.350,0:08:09.850
To może się zgodzić na te warunki pracy

0:08:09.850,0:08:13.950
i finansowe, i organizacyjne.

0:08:14.290,0:08:16.150
Ale powiedzmy sobie szczerze,

0:08:16.170,0:08:19.590
polska szkoła nie sprzyja za bardzo rozwojowi dzieci

0:08:19.590,0:08:22.870
i też nie jest jakimś przyjaznym miejscem

0:08:22.870,0:08:24.650
dla nauczycieli.

0:08:24.730,0:08:27.710
Więc właściwie trzeba by tu mieć pasję.

0:08:28.090,0:08:31.810
Ale jest to jakiś kierunek niewątpliwie interesujący,

0:08:31.810,0:08:34.630
jeśli się lubi pracować z dziećmi i z młodzieżą.

0:08:35.049,0:08:37.090
I sama coś też wiem o tym,

0:08:37.130,0:08:37.630

bowiem na emeryturze dalej bardzo lubię uczyć

0:08:37.630,0:08:42.643
i trudno mi sobie wyobrazić życie

0:08:42.643,0:08:45.470
bez kontaktu z młodymi ludźmi.

0:08:45.470,0:08:47.910
Jest tu bardzo dużo pozytywnych stron,

0:08:47.970,0:08:50.230
korzyści takich psychologicznych i emocjonalnych.

0:08:50.290,0:08:53.810
Z całą pewnością można się znaleźć w mediach

0:08:53.810,0:08:56.590
z takim wykształceniem,

0:08:56.610,0:08:59.760
choć mamy konkurencyjne kierunki

0:08:59.760,0:09:01.350
w postaci dziennikarstwa,

0:09:02.970,0:09:04.830
konkurencyjne w postaci kulturoznawstwa,

0:09:04.890,0:09:05.390
w związku z czym po samej filologii polskiej

0:09:05.390,0:09:11.470
nie widzę za dużo miejsc pracy takich,

0:09:11.610,0:09:14.288
żeby można było zarabiać godnie

0:09:14.288,0:09:17.850
i jednocześnie mieć jakąś ścieżkę kariery przed sobą.

0:09:18.330,0:09:20.070
Ale chcę jasno powiedzieć,

0:09:20.210,0:09:22.030
że zarówno mnie,

0:09:22.070,0:09:24.288
jak i moim różnym kolegom i koleżankom

0:09:24.288,0:09:26.870
polonistyka nie zaszkodziła w karierze.

0:09:26.890,0:09:29.810
Ale wszyscy też robiliśmy jeszcze inne rzeczy.

0:09:30.240,0:09:32.260
Uczyliśmy się innych rzeczy,

0:09:32.400,0:09:34.000
Tak.
Uczyliśmy się innych rzeczy,

0:09:34.080,0:09:35.520

czyli nikt z nas,

0:09:35.520,0:09:38.420
z tych dziewięciorga osób,

0:09:38.560,0:09:40.560
które zaczynały filozofię,

0:09:40.560,0:09:42.540
studiując jednocześnie polonistykę,

0:09:42.620,0:09:45.420
nikt z nas nie znalazł się w szkole

0:09:45.420,0:09:47.620
jako nauczyciel polskiego.

0:09:48.720,0:09:50.360
[KM:] A pamiętam taki czas,

0:09:50.540,0:09:52.160
zwłaszcza w dzieciństwie,

0:09:52.180,0:09:53.920
choć w moim dzieciństwie,

0:09:53.920,0:09:54.880
choć później też,

0:09:55.120,0:09:56.940
kiedy byłaś aktywna,

0:09:57.000,0:09:58.860
tak, powiedziałabym, dziennikarsko.

0:10:00.170,0:10:00.670
[BS:] Ach tak,

0:10:00.950,0:10:01.690
rzeczywiście,

0:10:02.230,0:10:03.790
nawet dobrze,

0:10:03.830,0:10:04.650
że to przypomniałaś,

0:10:04.710,0:10:08.490
bo jakoś faktycznie nie mam tego w świadomości,

0:10:08.490,0:10:09.950
bardziej tą psychoedukację.

0:10:10.030,0:10:13.790
Rzeczywiście przez ładnych kilka lat pracowałam

0:10:13.790,0:10:16.170
jako współpracownik,

0:10:16.210,0:10:18.770
czyli współpracowałam z gazetami,

0:10:18.810,0:10:19.310
z gazetami codziennymi oraz z tygodnikiem domowym

0:10:19.310,0:10:25.630

i publikowałam tam pod wieloma,

0:10:25.630,0:10:29.130

wieloma pseudonimami bardzo różne teksty.

0:10:29.770,0:10:30.730

Tak różne,

0:10:30.750,0:10:32.210

że dzisiaj jak o tym myślę,

0:10:32.430,0:10:34.810

to momentami jestem zażenowana,

0:10:34.830,0:10:36.710

ale też i śmiać mi się chce,

0:10:36.790,0:10:38.870

że byłam ekspertką od tak wielu rzeczy.

0:10:39.890,0:10:42.090

Z gazetami współpracowałam,

0:10:42.090,0:10:44.710

przyznam, z powodów ekonomicznych,

0:10:44.710,0:10:46.170

ponieważ bardzo potrzebowałam,

0:10:46.190,0:10:48.250

no co tu kryć,

0:10:48.270,0:10:49.930

dorobić do pensji akademickiej.

0:10:50.550,0:10:52.870

[KM:] A czy kariera taka bardziej,

0:10:52.890,0:10:53.870

również w mediach,

0:10:53.870,0:10:54.370

ale

0:10:54.750,0:10:55.730

na przykład radiowa?

0:10:55.850,0:10:56.830

Często słyszysz,

0:10:56.830,0:10:59.210

że masz radiowy głos.

0:10:59.930,0:11:01.510

Ja to często też słyszę,

0:11:01.570,0:11:04.510

że moja mama mogłaby pracować w radio.

0:11:05.330,0:11:06.610

[BS:] Dzisiaj tego nie słychać,

0:11:06.630,0:11:07.910

że mam radiowy głos,

0:11:07.990,0:11:09.490

ale rzeczywiście był taki czas,

0:11:09.570,0:11:10.950

kiedy radio,

0:11:11.170,0:11:13.270

to nawet był długi czas,

0:11:13.330,0:11:16.690

kiedy radio mnie zapraszało systematycznie

0:11:16.690,0:11:18.030

do jakichś audycji,

0:11:18.030,0:11:20.650

do współudziałów w audycjach różnych.

0:11:21.550,0:11:22.330

Głównie dlatego,

0:11:23.530,0:11:29.490

że miałam łatwość taką komunikacyjną,

0:11:29.590,0:11:33.025

duży repertuar tematyczny

0:11:33.025,0:11:38.510

z powodu takiego dość szerokiego humanistycznego wykształcenia,

0:11:38.590,0:11:41.270

ale też i byłam dostępna,

0:11:41.310,0:11:44.950

czyli radio jakoś doceniało to,

0:11:45.050,0:11:48.010

że jestem na każde zaproszenie,

0:11:48.010,0:11:48.810

można by powiedzieć.

0:11:51.620,0:11:54.340

Często też później komentowałam coś do gazet,

0:11:54.340,0:11:55.600

już nie współpracowałam,

0:11:55.600,0:11:56.680

nie pisałam sama tekstów,

0:11:56.740,0:12:00.340

ale często komentowałam coś do gazet,

0:12:00.340,0:12:02.590

czyli dziennikarze dzwonili

0:12:02.590,0:12:05.260

i wypowiadałam się na bardzo różne tematy.

0:12:05.300,0:12:05.860

Czyli można powiedzieć,

0:12:05.900,0:12:07.680
że rzeczywiście byłam obecna w mediach.

0:12:08.280,0:12:10.274
Było to także związane

0:12:10.274,0:12:13.180
z pewnymi okolicznościami politycznymi,

0:12:13.220,0:12:15.180
ponieważ był też w moim życiu taki czas,

0:12:15.220,0:12:17.620
kiedy media już mnie nie zapraszały

0:12:18.140,0:12:22.100
ze względu na zainteresowania moje czy postawy.

0:12:23.140,0:12:25.140
[KM:] A które to postawy?

0:12:25.460,0:12:30.540
[BS:] Zawsze byłam związana z myśleniem wolnościowym,

0:12:30.600,0:12:31.380
równościowym.

0:12:32.660,0:12:35.320
Bliski jest mi bardzo feminizm.

0:12:35.520,0:12:40.080
No i w związku z tym media jak mnie zapraszały,

0:12:40.180,0:12:40.700
to zwykle,

0:12:40.700,0:12:43.880
żebym komentowała różne tematy etyczne,

0:12:43.880,0:12:47.040
związane z wyzwaniami współczesnego świata,

0:12:47.080,0:12:48.760
ale często kontrowersyjne,

0:12:48.840,0:12:50.692
w związku z czym jakoś

0:12:50.692,0:12:54.100
moja kompetencja taka osobista,

0:12:54.220,0:12:56.000
w postaci odwagi,

0:12:56.000,0:12:57.260
głoszenia poglądów,

0:12:57.280,0:12:59.437
ale też i sprawność dydaktyczna

0:12:59.437,0:13:01.480
niewątpliwie były tutaj walorami.

0:13:02.780,0:13:03.720

[KM:] A powiedz,

0:13:03.800,0:13:07.080

czy myślałaś kiedyś o pisaniu takich dłuższych form?

0:13:07.470,0:13:08.490

Nie dziennikarskich,

0:13:08.510,0:13:10.250

tylko literatury?

0:13:12.690,0:13:13.190

[BS:] Myślałam i myślę nadal,

0:13:13.190,0:13:15.310

z tym, że jestem cały czas

0:13:15.330,0:13:17.250

aktywna bardzo w różnych obszarach

0:13:17.250,0:13:19.790

i ciągle myślę,

0:13:19.890,0:13:20.990

że to jeszcze nie jest ten czas,

0:13:21.090,0:13:25.310

choć być może jest to pewien mechanizm obronny

0:13:25.310,0:13:30.230

przed jednak konfrontacją ze światem.

0:13:31.050,0:13:32.130

Im więcej czytam,

0:13:32.130,0:13:34.370

tym trudniej zacząć pisać,

0:13:34.370,0:13:38.130

ponieważ literatura jest tak niezwykle bogata '

0:13:38.130,0:13:41.690

i tylu wybitnych pisarzy publikuje,

0:13:41.730,0:13:42.870

że rzeczywiście to onieśmiela.

0:13:43.010,0:13:48.610

Ale mam jakieś pomysły jeszcze na te lata,

0:13:48.630,0:13:50.590

kiedy już nie będę czynna zawodowo.

0:13:50.810,0:13:51.550

[KM:] A powiedz,

0:13:51.630,0:13:53.952

czy myślałaś kiedyś o takim

0:13:53.952,0:13:55.690

alternatywnym scenariuszu,

0:13:55.730,0:13:58.790

że jednak zostajesz nauczycielką języka polskiego?

0:14:01.180,0:14:01.880

[BS:] Tak,

0:14:01.880,0:14:04.540

uczyłam też w trzech lubelskich liceach,

0:14:04.540,0:14:06.440

również z powodów ekonomicznych,

0:14:06.440,0:14:08.720

czyli właściwie była to dodatkowa moja praca,

0:14:08.760,0:14:12.060

ale uczyłam innych przedmiotów,

0:14:12.060,0:14:13.120

nie języka polskiego,

0:14:13.120,0:14:15.140

bo akurat wtedy inne były,

0:14:15.220,0:14:16.840

można by rzec, rynkowe,

0:14:16.960,0:14:18.220

czyli inne były potrzebne,

0:14:18.240,0:14:19.580

czyli uczyłam historii filozofii,

0:14:19.600,0:14:20.460

promocji zdrowia,

0:14:20.500,0:14:23.820

savoir-vivre'u i etyki przede wszystkim.

0:14:24.280,0:14:26.280

Więc języka polskiego nie uczyłam,

0:14:26.360,0:14:29.160

ale znakomicie się czułam w liceach

0:14:29.160,0:14:32.490

i myślę,

0:14:32.590,0:14:37.410

że jeśli ważny jest dla nas sens pracy,

0:14:37.670,0:14:43.490

to w szkole praca z dziećmi i z młodzieżą

0:14:43.490,0:14:45.570

rzeczywiście jest niezwykle ważna.

0:14:46.130,0:14:47.490

[KM:] Pamiętam taki moment,

0:14:47.590,0:14:51.350

kiedy przyszłam do liceum jako nowa uczennica,

0:14:51.470,0:14:54.910

że przez jakiś czas byłam rozpoznawana w nim

0:14:54.910,0:14:57.010
wyłącznie jako twoja córka.

0:14:57.920,0:15:02.840
I raczej mi to dodawało sympatii niż odejmowało.

0:15:02.960,0:15:05.220
Wtedy już nie uczyłaś w tym liceum,

0:15:05.220,0:15:07.080
ale pamiętali cię dobrze.

0:15:07.080,0:15:07.440
[BS:] Tak,

0:15:07.440,0:15:09.895
choć w tym liceum miałam

0:15:09.895,0:15:12.380
właściwie zajęcia pozalekcyjne.

0:15:12.760,0:15:15.520
One były związane i z ekologią,

0:15:15.520,0:15:17.005
i z takim miejscem człowieka

0:15:17.005,0:15:18.300
we współczesnym świecie.

0:15:18.320,0:15:21.160
To był nasz autorski z kolegą program.

0:15:21.980,0:15:25.120
I on też miał taki charakter psychoedukacyjny,

0:15:26.460,0:15:27.220
warsztatowy,

0:15:27.220,0:15:27.800
treningowy,

0:15:27.840,0:15:29.120
więc właściwie się nie dziwię,

0:15:29.160,0:15:31.140
że mogłam być zapamiętana,

0:15:31.240,0:15:33.918
ponieważ zaczynałam wtedy już

0:15:33.918,0:15:38.178
pracować aktywnymi metodami dydaktycznymi

0:15:38.178,0:15:41.460
i to było coś innego, nowego dla uczniów,

0:15:41.500,0:15:43.196
niewątpliwie bardziej interesującego

0:15:43.196,0:15:44.120
niż formy wykładowe.

0:15:45.120,0:15:46.400

[KM:] A powiedz może,

0:15:46.440,0:15:48.245

masz jeszcze jakieś refleksje dotyczące

0:15:48.245,0:15:51.030

rzeczywiście tych wyzwań stojących

0:15:51.030,0:15:53.240

przed kierunkami humanistycznymi,

0:15:53.240,0:15:54.080

w szczególności

0:16:00.020,0:16:00.800

polonistycznymi?

0:16:00.800,0:16:03.580

[BS:] Jeśli ze mną było tak,

0:16:03.580,0:16:07.100

że po dwóch latach filologii polskiej uznałam,

0:16:07.120,0:16:11.800

że te studia są dość nużące i mało perspektywiczne,

0:16:11.860,0:16:14.940

szczerze mówiąc filozofia uratowała mi życie,

0:16:15.180,0:16:17.880

to moja dzisiejsza refleksja jest taka,

0:16:17.980,0:16:19.490

że być może trzeba byłoby pójść

0:16:19.490,0:16:23.108

w jakieś szczegółowsze

0:16:23.108,0:16:26.890

w jakieś specjalizacje,

0:16:27.030,0:16:32.770

czy w nowocześniejsze kierunki.

0:16:32.850,0:16:36.410

One mogłyby być wokół literatury,

0:16:36.410,0:16:36.950

kultury,

0:16:37.010,0:16:37.730

czy języka,

0:16:37.870,0:16:42.550

ale ja studiowałam w latach siedemdziesiątych,

0:16:42.550,0:16:43.403

nie mam pojęcia

0:16:43.403,0:16:46.050

jaki jest program filologii polskiej obecnie,

0:16:46.110,0:16:51.453

ale ta liczba książek do przeczytania

0:16:51.453,0:16:57.730

oraz te różne szczegóły dotyczące historii języka,

0:16:57.750,0:16:59.490

gramatyki i tak dalej,

0:16:59.650,0:17:06.270

no nie wydawały się perspektywiczne.

0:17:06.310,0:17:07.329

To znaczy,

0:17:07.349,0:17:10.314

no jednak tylko widzieliśmy przed sobą

0:17:10.314,0:17:11.850

taką karierę nauczyciela

0:17:11.850,0:17:14.589

czy nauczycielki języka polskiego w szkole.

0:17:16.369,0:17:18.030

Nie wiem,

0:17:18.030,0:17:22.329

jak może się absolwent filologii polskiej odnaleźć

0:17:22.329,0:17:23.790

na współczesnym rynku pracy.

0:17:24.730,0:17:25.530

Obserwuję,

0:17:25.630,0:17:29.630

jak są nowe kierunki wymyślane.

0:17:29.810,0:17:35.690

Na przykład na filozofii mamy kreatywność społeczną,

0:17:35.750,0:17:37.030

cokolwiek to znaczy.

0:17:38.310,0:17:41.536

Osobiście w tych ostatnich latach uczę

0:17:41.536,0:17:46.770

na Wydziale Prawa i Administracji na kierunku prawno-menadżerskim,

0:17:46.870,0:17:50.390

na którym studenci robią studia magisterskie

0:17:50.390,0:17:57.160

po studiach prawno-biznesowych.

0:17:58.420,0:18:00.160

Nie jest to ani ekonomia,

0:18:00.160,0:18:00.720

ani prawo,

0:18:00.720,0:18:02.260

ale coś pomiędzy i tak dalej.

0:18:02.340,0:18:06.000

Czyli widzę tutaj wielką kreatywność na uczelniach,

0:18:06.020,0:18:07.940

że wymyśla się nowe kierunki studiów,

0:18:07.980,0:18:11.440

dopasowując bardziej do rynku pracy.

0:18:12.140,0:18:12.700

Myślę,

0:18:12.780,0:18:16.275

że polonistyka też mogłaby

0:18:16.275,0:18:20.180

jakieś takie przekształcenia przejść,

0:18:20.220,0:18:24.020

żeby nie była takim kierunkiem,

0:18:24.020,0:18:24.740

powiedziałabym,

0:18:24.760,0:18:31.600

sprzyjającym bardzo refleksji i wiedzy o świecie,

0:18:31.620,0:18:32.540

o czytaniu i tak dalej,

0:18:32.640,0:18:40.732

ale nie dającym za dużych perspektyw zawodowych.

0:18:41.260,0:18:43.665

[KM:] Pojawiają się nowe kierunki humanistyczne

0:18:43.665,0:18:46.260

i rzeczywiście one mają takie też interesujące nazwy,

0:18:46.300,0:18:48.120

co nie zmienia faktu,

0:18:48.120,0:18:50.440

że nadal jest filologia polska.

0:18:50.780,0:18:51.700

Być może,

0:18:51.920,0:18:52.620

jak sądzisz,

0:18:52.680,0:18:55.200

może to być elitarny kierunek kiedyś?

0:18:56.120,0:18:56.800

[BS:] Może,

0:18:56.960,0:18:58.480

może być elitarny.

0:18:58.540,0:18:59.220

Myślę,

0:18:59.260,0:19:02.488

że liczba wydawanych na przykład

0:19:02.488,0:19:04.160

tomików poezji co roku,

0:19:04.160,0:19:05.900

konkursów literackich,

0:19:05.940,0:19:08.500

wydawanych w ogóle książek

0:19:09.630,0:19:11.050

i czytanych świadczy o tym,

0:19:11.090,0:19:14.430

że ludzie jednak potrzebują bardzo literatury.

0:19:16.630,0:19:17.230

Pytanie,

0:19:17.230,0:19:20.410

jak można by prowadzić te studia,

0:19:20.430,0:19:23.250

jak nauczać nowocześniej,

0:19:23.350,0:19:26.450

żeby polonistyka była atrakcyjniejsza.

0:19:27.070,0:19:28.270

No ale jak mówię,

0:19:28.270,0:19:29.390

ja studiowałam dawno temu,

0:19:29.410,0:19:32.690

to być może jest w tej chwili już inaczej

0:19:32.690,0:19:35.110

i to są studia

0:19:35.820,0:19:37.400

znacznie bardziej interesujące,

0:19:37.440,0:19:40.200

ale oczywiście może to być elitarny kierunek,

0:19:40.200,0:19:41.180

tak jak filozofia,

0:19:41.180,0:19:42.780

która notabene,

0:19:42.780,0:19:49.155

w tej chwili też na Wydziale powstał kierunek kognitywistyka

0:19:49.155,0:19:50.060

i okazuje się,

0:19:50.100,0:19:52.820

że na kognitywistykę mamy znacznie więcej kandydatów,

0:19:52.820,0:19:54.000
aniżeli na filozofię.

0:19:54.280,0:19:57.200
Czyli no robi się tu pewne takie eksperymenty,

0:19:57.200,0:19:57.840
powiedziałabym,

0:19:57.840,0:19:59.440
no też częściowo marketingowe.

0:20:01.070,0:20:02.230
[KM:] A czy pamiętasz,

0:20:02.230,0:20:07.030
czy wy wówczas studiując w tamtych latach

0:20:07.030,0:20:10.190
myśleliście o konkretnych umiejętnościach?

0:20:10.190,0:20:11.090
O tym,

0:20:11.130,0:20:12.870
z czym wyjdziecie na rynek pracy?

0:20:12.970,0:20:16.810
Czy to był raczej taki jakby sposób myślenia wtedy

0:20:16.810,0:20:18.390
nie towarzyszył wam?

0:20:19.190,0:20:21.410
[BS:] My już wtedy mieliśmy poczucie,

0:20:21.410,0:20:23.690
że jesteśmy na elitarnych studiach.

0:20:23.870,0:20:25.830
Zwłaszcza ci dwukierunkowcy.

0:20:26.230,0:20:28.030
Mieliśmy poczucie,

0:20:28.030,0:20:29.350
że jesteśmy czytani,

0:20:29.850,0:20:30.630
czy z przymusu,

0:20:30.630,0:20:31.870
czy z własnej woli,

0:20:31.870,0:20:32.770
to już nieważne.

0:20:33.510,0:20:34.530
Mieliśmy poczucie,

0:20:34.530,0:20:35.510
że umiemy pisać,

0:20:35.530,0:20:36.970

ponieważ były to czasy,

0:20:36.970,0:20:38.370
kiedy się pisało dużo prac.

0:20:38.610,0:20:40.090
Nie było testów wtedy,

0:20:40.170,0:20:44.890
tylko egzaminy wszystkie były ustne bądź pisemne.

0:20:45.010,0:20:46.090
Dużo pisaliśmy,

0:20:46.330,0:20:46.830
czyli z całą pewnością wyszliśmy z tych studiów

0:20:46.830,0:20:51.310
ze świadomością,

0:20:51.370,0:20:52.410
że wiemy,

0:20:52.410,0:20:54.290
co się dzieje w literaturze i w kulturze,

0:20:54.350,0:20:56.190
że umiemy pisać,

0:20:56.190,0:20:57.810
że umiemy dyskutować,

0:20:57.830,0:20:58.770
argumentować,

0:20:59.780,0:21:03.655
spierać się w sposób kulturalny

0:21:03.655,0:21:05.780
wedle pewnych zasad,

0:21:05.880,0:21:11.020
ale z zachowaniem godności,

0:21:11.020,0:21:11.680
można powiedzieć,

0:21:11.760,0:21:12.300
obu stron.

0:21:14.460,0:21:16.920
Na jakimś etapie już wiedzieliśmy,

0:21:16.940,0:21:19.160
że musimy umieć redagować

0:21:19.740,0:21:21.400
przy okazji pisania,

0:21:21.400,0:21:22.740
no już praca magisterska,

0:21:22.740,0:21:23.340
to już wiadomo,

0:21:23.340,0:21:26.300
że ta umiejętność redagowania tekstów

0:21:26.300,0:21:28.760
była istotna

0:21:28.760,0:21:30.810
i korekty,

0:21:30.830,0:21:31.970
rzecz jasna.

0:21:32.110,0:21:32.910
Korekty,

0:21:32.930,0:21:35.070
której mi bardzo brakuje w różnych gazetach,

0:21:35.070,0:21:36.510
które obecnie czytam.

0:21:37.070,0:21:43.470
Czyli to była taka wiązka kompetencji,

0:21:44.330,0:21:46.090
dla mnie dość oczywistych,

0:21:46.090,0:21:48.235
która się stała moim zapleczem

0:21:48.235,0:21:50.010
w kolejnych moich zawodach.

0:21:50.710,0:21:52.310
Absolutnie, można by powiedzieć,

0:21:52.310,0:21:53.630
niezauważalnym zapleczem,

0:21:53.630,0:21:56.990
bo to jakby się samo robiło.

0:21:57.770,0:21:58.550
[KM:] No tak.

0:21:58.770,0:22:01.704
A czy ktoś kiedyś cię pytał na etapie

0:22:01.704,0:22:04.050
jakiejś rekrutacji,

0:22:04.090,0:22:04.830
czy nie wiem,

0:22:04.830,0:22:07.590
czy miałaś właściwie takie klasyczne rekrutacje,

0:22:07.610,0:22:10.330
ale o tą polonistykę,

0:22:10.350,0:22:11.110
czy to jakieś było,

0:22:11.270,0:22:13.150
budziło jakieś zainteresowanie,

0:22:13.210,0:22:15.370
czy jednak bardziej te rzeczy,

0:22:15.530,0:22:17.330
które nowe były,

0:22:17.390,0:22:18.890
czyli filozofia,

0:22:18.890,0:22:20.450
a później psychoedukacja?

0:22:22.860,0:22:24.643
[BS:] Nigdy się to nie spotykało

0:22:24.643,0:22:26.460
z jakimś wielkim zdziwieniem,

0:22:26.460,0:22:30.660
raczej jako naturalna kolej rzeczy,

0:22:30.780,0:22:33.233
ponieważ w moim pokoleniu ludzie

0:22:33.233,0:22:35.480
różnie się kształcili w wielu kierunkach.

0:22:35.480,0:22:37.060
Natomiast w momencie,

0:22:37.060,0:22:40.660
kiedy obecnie prowadzę zajęcia podyplomowe,

0:22:40.660,0:22:42.440
na przykład z coachingu i mentoringu,

0:22:42.500,0:22:47.460
to wśród moich klientów jest sporo osób,

0:22:47.540,0:22:50.540
które się przekwalifikowują albo dokwalifikowują

0:22:51.280,0:22:52.540
i są polonistami.

0:22:52.820,0:22:55.520
Bardzo często w grupach spotykam polonistów,

0:22:55.520,0:22:57.500
którzy pracują w zawodzie,

0:22:57.540,0:23:00.000
ale właśnie przyszli na coaching i mentoring

0:23:00.000,0:23:00.740
z tego powodu,

0:23:00.740,0:23:05.040
żeby jeszcze uzyskać jakieś nowe kompetencje.

0:23:05.160,0:23:07.560

I właściwie się sobie nie dziwimy.

0:23:07.680,0:23:11.020

Co najwyżej mamy takie poczucie wspólnoty,

0:23:11.020,0:23:11.480

że ach,

0:23:11.480,0:23:12.340

my poloniści.

0:23:13.940,0:23:15.120

[KM:] Dziękuję Ci bardzo.

0:23:15.360,0:23:16.120

[BS:] Bardzo dziękuję.

0:23:16.120,0:23:18.120

[Muzyka]

0:23:32.270,0:23:35.117

Serię podcastów "Polonistyka zaangażowana"

0:23:35.117,0:23:38.150

zrealizowano w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań

0:23:38.150,0:23:39.210

współczesnego świata".

0:23:39.810,0:23:40.310

Dofinansowano ze środków budżetu państwa

0:23:40.310,0:23:44.239

w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki

0:23:44.239,0:23:46.670

pod nazwą Nauka dla Społeczeństwa II.

0:23:46.770,0:23:48.670

Numer projektu podano w opisie [NdS-II/SP/0264/2024/01].

0:23:49.590,0:23:52.530

Zapraszamy do wysłuchania kolejnych odcinków

0:23:52.530,0:23:54.670

dostępnych na platformach Spreaker,

0:23:54.850,0:23:56.101

Spotify i YouTube

0:23:56.101,0:23:59.110

oraz w internetowym "Biuletynie Polonistycznym".

0:23:59.630,0:24:01.150

Do usłyszenia!

0:24:01.150,0:24:03.150

[Muzyka]